

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. Rudolfa Čirča v právnej veci žalobcu **V. S.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. M. K. advokátkou v K., proti žalovanému **D. P., a.s.**, so sídlom v K., o **neplatnosť skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 39 C 144/2004, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. apríla 2007 sp.zn. 3 Co 219/2005, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **z a m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania 3 098 Sk do rúk zástupkyne žalobcu JUDr. M. K., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice II rozsudkom z 2. júna 2005 č.k. 39 C 144/04-71 zmenu návrhu o jeho rozšírenie o návrh na náhradu mzdy nepripustil a žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie (v zamietajúcom výroku) odôvodnil tým, že žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti výpovede danej mu žalovaným listom z 28. júla 2004 z dôvodov uvedených v ustanovení § 63 ods. 1 písm.b/ Zákonníka práce, nie je dôvodná, keď z vykonaného dokazovania mal preukázané, že u žalovaného rozhodnutím predstavenstva spoločnosti došlo k organizačným zmenám a bola realizovaná ďalšia racionalizačná zmena ku dňu 16. júla 2004, v dôsledku čoho bola preukázaná aj

nadbytočnosť žalobcu a keďže výpoveď bola prerokovaná s príslušným odborovým orgánom, a to v čase pred doručením výpovede, táto je v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 písm.b/ Zákonníka práce platná. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 19. apríla 2007 sp.zn. 3 Co 219/2005 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby – pozn. dovolacieho súdu) zmenil tak, že určil, že výpoveď z 28. júla 2004 daná žalovaným žalobcovi je neplatná. Žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 11 168 Sk zástupkyňi žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V dôvodoch rozhodnutia (s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia) uviedol, že žalobca zakladal svoj nárok, a to neplatnosť výpovede danej mu žalovaným listom z 28. júla 2004, predovšetkým na dvoch skutočnostiach, a síce na nedostatku predchádzajúceho prerokovania výpovede s novovzniknutou odborovou organizáciou registrovanou predsedníctvom Odborového zväzu dopravy, cestného hospodárstva a opravárenstva 15. júna 2004, ktorej bol zakladateľom a členom, ako aj pre jeho diskrimináciu v súvislosti s výkonom jeho odborových aktivít, čo podľa jeho názoru malo vplyv na rozhodnutie zamestnávateľa o jeho nadbytočnosti. Nestotožnil sa s právnym záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého v čase výpovede danej žalobcovi nebol ešte kreovaný závodný výbor novovzniknutej odborovej organizácie, ako príslušný odborový orgán, ktorý až týmto momentom (aktom volieb) môže pôsobiť aj vo vzťahu k zamestnávateľovi ako sociálny partner. Novovzniknutá odborová organizácia – ZO OZ Doprava č. 2 pri D. a.s., K. (ktorá vznikla 15. júna 2004) bola založená v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, ktorý zákon taktiež rieši prechodné obdobie od vzniku (registrácie odborovým zväzom) až do kreovania závodného výboru tak, že pokiaľ stanovy neurčujú niečo iné (čo preukázané nebolo), koná v mene združenia až do vytvorenia orgánov uvedených v § 6 ods. 2 písm.d/ citovaného zákona prípravný výbor. V zmysle tejto zákonnej úpravy bol teda prípravný výbor príslušným odborovým orgánom oprávneným konať menom základnej organizácie voči zamestnávateľským, štátnym a iným orgánom a organizáciám. Preto sa pre platnosť výpovede danej žalovaným vyžadovalo jej predchádzajúce prerokovanie s príslušným odborovým orgánom tej novovzniknutej odborovej organizácie, ktorej bol žalobca členom. Keďže týmto odborovým orgánom bol prípravný výbor, avšak žalovaný o prejednanie výpovede prípravný výbor nepožiadala, napriek tomu, že v čase dania výpovede žalobcovi, tento už pôsobil aj vo vzťahu k zamestnávateľovi ako sociálny partner, neprerokovanie výpovede s týmto subjektom má za

následok neplatnosť výpovede. Preto ani nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími skutočnosťami, týkajúcimi sa neplatnosti výpovede, predovšetkým ohľadne žalobcom tvrdenej diskriminácie v súvislosti s jeho odborovými aktivitami. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zaujal stanovisko, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď sa odvolací súd nesprávne vysporiadal s otázkou vzniku ZO OZ Doprava č. 2 pri D., a.s., K., ale hlavne s pojmom “príslušný odborový orgán“. Pri vzniku uvedenej základnej organizácie odborového zväzu nebol dodržaný postup podľa Stanov Odborového zväzu Dopravy, cestného hospodárstva a autoopravárstva (ďalej len “Stanovy“). S poukazom na príslušné ustanovenia Zákonníka práce a Stanov uviedol, že legitimita odborového orgánu je odvodená od vykonaných volieb, ktoré musia byť vykonané v základnej organizácii v súlade so Stanovami, resp. s rozhodnutím členskej schôdze základnej organizácie, ako najvyšším orgánom základnej organizácie. Až aktom volieb je kreovaný aj závodný výbor základnej organizácie, ako príslušný odborový orgán a až týmto momentom môže tento orgán pôsobiť aj vo vzťahu k zamestnávateľovi, ako sociálny partner. Namietal, že v danom prípade príslušný odborový zväz zaregistroval ZO Doprava č. 2 pri D., a.s., K. v rozpore so Stanovami. Žalovaný nemohol tak prerokovať výpoveď – skončenie pracovného pomeru s neexistujúcim odborovým orgánom, ale s príslušným odborovým orgánom tej základnej organizácie odborového zväzu, ktorá u žalovaného pôsobila a zastupovala všetkých zamestnancov ako príslušný odborový orgán.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Dovolateľ žiadnu z týchto väd nenamietal a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Ani vadu tejto povahy dovolateľ nenamietal a ani dovolací súd jej existenciu z obsahu spisu nezistil.

Dovolateľ namieta, že zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V preskúmvanej veci z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd (na rozdiel od súdu prvého stupňa) vychádzal z názoru, že nebola splnená základná podmienka platnosti výpovede zo strany zamestnávateľa, keďže žalovaný nepožiadaval o predchádzajúce prerokovanie tejto výpovede príslušný odborový orgán

novovzniknutej odborovej organizácie, ktorej bol žalobca členom, pričom týmto odborovým orgánom bol prípravný výbor.

Skutkové zistenia potrebné pre posúdenie otázky platnosti, resp. neplatnosti výpovede, z ktorých vychádzali oba sudy nižšieho stupňa pri rozhodovaní, sú v prejednávanej veci postačujúce aj pre rozhodnutie dovolacieho súdu. Ako z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, listom žalovaného z 28. júla 2004 bola žalobcovi daná výpoveď z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm.b/ Zákonníka práce. Podľa obsahu výpovede, túto prerokoval príslušný odborový orgán 27. júla 2007, pričom, ako je už vyššie v odôvodnení tohto rozsudku uvedené, práve splnenie tejto podmienky platnosti výpovede v zmysle ustanovenia § 74 Zákonníka práce odvolací súd neuznal, z ktorého dôvodu rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a určil, že výpoveď z pracovného pomeru z 28. júla 2004 daná žalovaným žalobcovi je neplatná. S týmto záverom odvolacieho súdu sa dovolací súd stotožňuje. Aj podľa názoru dovolacieho súdu totiž v čase dania spornej výpovede z pracovného pomeru žalobcovi existovala u žalovaného novovzniknutá odborová organizácia, ktorej bol žalobca členom, preto pre platnosť výpovede z pracovného pomeru bolo potrebné jej predchádzajúce prerokovanie s príslušným odborovým orgánom práve tejto odborovej organizácie v zmysle § 232 ods. 3 Zákonníka práce (v znení platnom ku dňu dania výpovede z pracovného pomeru). Touto novovzniknutou odborovou organizáciou bola ZO OZ Doprava č. 2 pri D., a.s., K., ktorá, ako to vyplýva z písomného stanoviska Odborového zväzu dopravy, cestného hospodárstva a autoopravárstva z 12. novembra 2004, vypracovaného podpredsedom odborového zväzu JUDr. Z. B., “oznámením o registrácii a pridelením organizačného čísla uznesením predsedníctva odborového zväzu č. X. z 15. júna 2004, sa stala odborovou organizáciou so všetkými právami. Spôsob kreovania orgánov základnej organizácie a poverenie V. S. funkciou jednatel'a za základnú organizáciu je podľa čl. 11 bod 1b/ Stanov odborového zväzu v plnej právomoci členskej schôdze, čiže v tomto prípade ustanovujúcej schôdze základnej organizácie. Ustanovujúci výbor splňa náležitosti príslušného odborového orgánu s právom prerokovania“. Novovzniknutá základná odborová organizácia tak vznikla nielen v súlade so Stanovami (časť III čl. 10 bod 3), ale (a to najmä) aj v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, § 6 ods. 2 ktorého platí aj pre odborové organizácie, čo ostatne nespochybňuje ani samotný žalovaný, ako to vyplýva z jeho písomného podania z 25. mája 2005 (č.l. 65 spisu). V tejto súvislosti potom podľa názoru dovolacieho súdu argumentácia žalovaného v dovolaní, že pri vzniku novej základnej odborovej organizácie, ktorej členom bol aj žalobca, nebol dodržaný postup podľa Stanov,

resp. že k zaregistrovaniu tejto základnej organizácie došlo v rozpore so Stanovami príslušného odborového zväzu, je bez právneho významu. Keďže žalovaný o vzniku novej základnej organizácie v čase dania výpovede žalobcovi vedomosť mal a jej existenciu rešpektoval, o čom jednoznačne svedčí vzájomná korešpondencia účastníkov konania [ako to správne uvádza aj odvolací súd (list žalobcu z 8. júla 2004 adresovaný žalovanému – č.l. 50 spisu a list žalovaného zo 14. júla 2004 adresovaný žalobcovi – č.l. 49 spisu)], žiadosť o prerokovanie tejto výpovede z pracovného pomeru mal adresovať prípravnému výboru novovzniknutej základnej organizácie, ktorý bol príslušným odborovým orgánom oprávneným konať menom základnej organizácie aj voči zamestnávateľovi (v prípade, že v čase dania výpovede by novovzniknutá základná odborová organizácia mala menej ako 15 členov, by právomoc závodného, v tomto prípade prípravného výboru vykonávala členská schôdza ako príslušný odborový orgán – pozn. dovolacieho súdu). Pre úplnosť dovolací súd považuje za potrebné ešte uviesť, že bez právneho významu je i výhrada žalovaného v dovolaní, že štyria zakladajúci členovia prípravného výboru už boli členmi Odborového zväzu Doprava – ZO Doprava pri D., a.s., čo je v rozpore so Stanovami. Totiž, aj keď podľa čl. 4 bod 8 Stanov dvojité členstvo v odborovom zväze nie je prípustné, v danom prípade sa dvojité členstvo netýkalo žalobcu a aj v prípade, že by skutočne štyria členovia prípravného výboru v čase zakladania novej základnej organizácie boli súčasne aj členmi už skôr založenej (existujúcej) inej základnej organizácie toho istého odborového zväzu, stále by prípravný výbor, ktorý rozhodol o založení novej základnej organizácie, pozostával z piatich členov, čo znamená, že počet členov novozaloženej základnej organizácie bol v súlade s čl. 10 bod 4 Stanov.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu zamietol (§ 243 ods. 1 O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Preto dovolací súd zaviazal žalovaného na náhradu týchto trov, ktoré pozostávajú z odmeny právnej zástupkyne žalobcu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní a vyjadrenie k dovolaniu) po 1 371 Sk (§ 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) a režijný paušál po 178 Sk za rovnaký počet úkonov právnej služby.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :